

ANALIZA BILANSA

Dodatak „Narodnom Blagostanju“

BROJ 11

BEOGRAD, 15. MART 1941. GOD.

GODINA XIII

Sadržaj:

Beogradska zadruga a. d. — Beograd
Jugoslovenski kreditni zavod a. d., Beograd

BEOGRADSKA ZADRUGA A. D. — BEOGRAD

Istoriju Beogradske zadruge iscrpno smo prikazali u našim ranijim analizama njenog bilansa. Ovom prilikom moramo samo podvući da ona u prošlosti nije ni izdaleka iskorišćavala ceo svoj poslovni potencijal. Poslovna struktura Beogradske zadruge dugo je nosila pečat mentaliteta svog osnivača predsednika i dugogodišnjeg diktatora pokojnog Luke Celovića, koji se od nekada odlučnog i pred rizicima neustrašivog trgovca polako bio pretvorio u preterano opreznog da ne kažemo, bojažljivog i nepoverljivog rentijera. Iako je Luka Celović umro još u 1929, ipak je tek početkom 1935 u zavod uneto više života i više poslovne inicijative. Uprava koja je tom prilikom izabrana i koja se uglavnom nepomenjena još i sada nalazi na čelu zavoda najviše je doprinela tome da se danas u poslovanju Beogradske zadruge jasno ogleda karakter »poslovne« banke. Nekada pretežno eskontna banka, čije je glavno vrlo prihoda, pored kamate od eskontovanih menica, bila renta hartija od vrednosti i nepokretnih imanja, pretvarala se je u toku poslednjih šest godina u jedan živ, svež i elastičan organizam, koji ima sasvim opravdanu ambiciju da u privrednom životu naše zemlje zauzme onaj položaj koji mu i pripada kao najstarijem i najvećem privatnom srpskom novčanom zavodu.

Obrtni kapital Beogradske zadruge, koji se je pre bankarske krize, u 1930 i 1931, kretao oko iznosa od 200 mil. din. i koji je do konca 1934 bio pao na 161,5 mil. din., dostigao je u prošloj godini rekordnu visinu od 431,1 mil., što znači da je u toku poslednjih 6 godina porastao za 167% i da je u poredenju sa rekordnim stanjem iz vremena pre bankarske krize više nego udvostručen. To je kolosalan razvitak. Povećanje obrtnog kapitala bilo je najveće upravo u poslednje dve godine, koje, kao što je poznato, nisu bile najpovoljnije za razvitak bankarskog posla. Dok je obrtni kapital Zadruge u 1935, 1936, 1937 i 1938 pokazivao svake godine porast od prosečno 18 mil., dotle je on u preprošloj godini povećan za preko 80 mil., a u prošloj za oko 116 mil. din. Što je najznačajnije, to je činjenica da je povećanje obrtnog kapitala posledica sve većeg poverenja na koje nailazi Beogradska zadruga kako kod ulagača tako i u poslovnom svetu. S obzirom na vrlo zdravu poslovnu strukturu Zadruge i veliku predostrožnost s kojom ona obavlja poslove, može se sa sigurnošću očekivati da će to i inače veliko poverenje, koje ona s pravom uživa, još i dalje rasti.

Bilansi Beogradske zadruge za poslednje četiri godine ovako izgledaju:

Aktiva	1937	1938	1939	1940
				u hiljadama dinara
Blagajna i žiro	10.062	11.185	15.228	36.876
Menice	35.000	45.256	41.167	33.208
Zajmovi (plate, pol., lomb.)	13.172	10.324	8.463	8.413

Tekući i privr. računi	77.134	99.467	152.648	257.727
Hartije od vrednosti	31.831	32.967	36.557	35.724
Vrednosti fondova	27.797	25.413	27.665	27.458
Vrednosti penz. fonda	6.678	7.020	7.240	8.786
Nepokretnosti	17.311	17.770	24.533	21.200
Nameštaj i pribor	—	—	1.797	1.754

Pasiva

Glavnica	40.000	40.000	40.000	40.000
Stalni rezervni fond	10.300	11.512	13.000	15.003
Spec. rez. fond osig.	1.032	1.032	1.032	1.032
Fond oteka života	752	752	752	752
Fond nesr. slučajeva	150	150	150	150
Rez. prem. oteka života	16.437	18.192	19.359	20.205
Prez. prem. ots. požara	5.400	5.400	5.400	5.400
Fond za otpise	1.300	2.000	2.700	3.500
Fond za kursne razl.	16.413	16.660	17.487	13.833
Glavnica i fondovi	91.788	95.697	99.879	99.875
Ulozi (knj. i tek. rač.)	64.104	89.986	111.390	281.008
Poverioci	13.591	12.904	29.409	12.873
Reeskont (Nar. banka)	35.453	35.632	54.820	13.400
Rezerv. štete (osigur.)	479	633	408	364
Penzioni fond	9.672	10.074	10.537	10.799
Prenosna kamata	210	339	329	591
Neisplaćena dividenda	13	40	40	63
Dividenda tek. god.	4.000	4.445	4.000	4.000
Rezerva za porez	—	—	1.200	2.840
Tantijema	971	1.074	1.441	1.831
Prenos dobiti	419	604	1.847	3.501
Ostave, gar., kaucije	497.526	522.782	1.003.777	1.263.105
Zbir bilansa	685.082	718.228	1.319.079	1.694.251
Obrtni kapital	220.702	234.773	315.302	431.146

Glavnica Beogradske zadruge iznosi 40 mil. din., a ukupni fondovi — ne računajući penzioni fond — iznose nepunih 60 mil. Krajem 1934, pre nego što je došla današnja uprava na čelo Beogradske zadruge, fondovi su iznosili 28,2 mil. din. Od ukupnog iznosa fondova otpada oko 46% na fondove osiguranja, i to 20,2 mil. din. na rezervnu premiju života, 5,4 mil. na prenosnu premiju elementara i 1,9 mil. din. na specijale fondove osiguranja. Zadruga ima tri sopstvena rezervna fonda (stalni, za otpise za kursne razlike), koji su krajem 1940 iznosili ukupno 32,34 mil. din. prema 33,18 mil. u prethodnoj i 8,77 mil. din. krajem 1934 godine. Iz fondova za kursnu razliku prošle godine je upotrebljen iznos od 3,655 mil., jer je krajem 1940 vrednost bančinih hartija od vrednosti bila manja nego u 1939, u prvom redu usled nižeg kursa akcija Narodne banke. Stalni rezervni fond, nasuprot tome, povećan je u prošloj godini za 2 mil., a fond za otpise za 800 hilj. din.

Najglavniju poziciju na strani pasive predstavljaju ulozi koji su krajem 1934 iznosili samo 23,6 mil. din., dok su u

poslednjem bilansu iskazani sa 281 mil. din., što znači da su u toku poslednjih 6 godina porasli za 1.100%. Od uloga otpada 60,97 mil. na one po knjižicama i 220,03 mil. na one po tekućim računima u odnosu na prethodnu godinu uloženi po knjižicama povećani su za 5,64 mil., a oni po tekućim računima za blizu 164 mil. din. To je lep dokaz poverenja koje uživa Beogradska zadruga. Usled znatnog priliva uloga, reškont kod Narodne banke svaden je krajem 1940 godine na 13,4 mil., dok je u prethodnoj godini iznosio 54,8 mil. din. Smanjeno je i stanje poverilaca po tekućim i privremenim računima sa 29,41 mil. krajem 1939 na 12,87 mil. din. u prošloj godini. I to je posledica velikog priliva uloga.

Najveći deo raspoloživih sredstava Zadruga je plasirala u zajmove po tekućim i privremenim računima, na koje je krajem 1940 otpadalo 59,7% cele aktive prema 48,4% u prethodnoj godini. Sa 32,5 mil. din. krajem 1935 aktivni tekući i privremeni računi povećali su se (preko 54,15 mil. u 1939 g.) na 257,72 mil. din. krajem 1940. Dakle, u odnosu na 1935 ovde imamo porast od skoro 700%. Inače, plasman po tekućim računima iznosi 237,1 mil. din., dok su aktivni privremeni računi i tekući računi odeljenja osiguranja bilansirani sa 20,6 mil. Menični portfelj Zadruga krajem 1940 iznosio je 33,21 mil. prema 41,16 mil. din. u prethodnoj godini. Zadruga je poklonila mnogo pažnje kreditovanju industrije, a naročito one koja radi za zemaljsku odbranu. Uopredno stanje kredita po tekućim računima i eskontu, prema vrsti poslova za koje su ti krediti od strane komitenata Zadruga iskorišćeni, za poslednje dve godine ovako izgleda:

Privredna grana	1939	1940
Industrija zemaljske odbrane i druga	75,3 mil.	165,0 mil.
Uvozna trgovina	30,0 mil.	39,2 mil.
Izvozna trgovina	23,6 mil.	27,5 mil.
Građevinski poslovi	22,8 mil.	22,6 mil.
Razni	22,3 mil.	16,0 mil.
Tekući računi i eskont ukupno	174,0 mil.	270,3 mil.

Ukupan promet tekućih računa, aktivnih i pasivnih, u prošloj godini je dostigao visinu od 7 milijardi 76,5 miliona dinara, dok je u prethodnoj godini iznosio 4,1 milijarde dinara, a u 1938 godini 3,26 milijarde. Kao što se vidi prošlogodišnje poslovanje po tekućim računima dostiglo je vrlo zavidan volumen.

Zadruga daje i zajmove na polise osiguranja života, na činovničke plate i zaloge hartija od vrednosti. Ova grupa zajmova se postepeno smanjuje, uglavnom zbog smanjenja činovničkih zajmova, koji se više i ne odobravaju već se poslovanje ograničava samo na likvidaciju postojećeg portfelja. Činovnički zajmovi iznose još svega 1,5 mil. (prema 2,6 mil. u 1939), oni na zaloge hartija od vrednosti iskazani su takode sa svega 977 hilj. din., dok zajmovi na polise osiguranja života iznose 5,93 mil. din.

Beogradska zadruga je uvek obraćala veliku pažnju i efektima. Njen portfelj hartija od vrednosti sastoji se poglavito iz akcija Narodne banke (4.528 komada), iz 7% Investicionog zajma (29.941 obveznica), naših spoljnih zajmova, Ratne štete, (9.174 komada) i akcija nekoliko solidnih preduzeća, a knjižen je preko sledećih računa (u milionima dinara):

	1934	1936	1937	1939	1940
hartije od vrednosti	16,83	28,89	31,83	36,55	35,72
vrednost rezerv. fonda	8,01	8,99	9,81	11,88	11,52
vrednost rez. premije	5,35	4,17	4,48	3,06	3,21
Ukupno	30,19	42,05	46,12	51,49	50,45

Ma da je u prošloj godini stok hartija od vrednosti povećan kupovinom izvesnih akcija i državnih obveznica, vrednost hartija krajem 1940 bila je ipak za oko 1 mil. din. manja od one krajem prethodne godine, prvenstveno zbog nižeg kursa akcija Narodne banke. Kao što je već spomenuto,

fond kursne razlike na hartijama od vrednosti iznosi 13,83 mil. din.

Zadrugina imanja bilansirana su sa 21,2 mil., a sastoje se iz bančine palate u Karađorđevoj ulici, Palate »Bristol«, imanja između Kolarčeve, Kneževog spomenika i Kralja Alberta ulice, kao i iz daljih pet imanja u Beogradu, jednog imanja u Bežaniji kod Zemuna (preko 90.000 m²), dva imanja u Skoplju i jednog u Košutnjaku. U toku 1939 Banka je bila preuzela od dužnika jedno imanje u Novom Sadu i drugo na Topčiderskom brdu (kod Rumunske ulice). U toku prošle godine ova dva imanja su opet prodana, a kupljeno je jedno imanje u Košutnjaku. Usled ovih promena krajem 1940 bilansna vrednost nepokretnosti Zadruga bila je za 3,33 mil. din. manja nego u 1939.

Ma da plasmani Zadruga pokazuju vrlo velik stepen likvidnosti, gotovina je ipak u odnosu na prethodnu godinu više nego udvostručena. Ona iznosi 36,8 mil. prema 15,2 mil. u prethodnoj i 11,1 mil. din. krajem 1938. Inače, u toku prošle godine blagajna je zabeležila ukupan promet od 2 milijarde 439 miliona dinara. U odnosu na prethodnu godinu prošlogodišnji blagajnički promet bio je za 490 miliona veći.

Račun gubitka i dobitka

Rashodi	1937	1938	1939	1940
	u hiljadama dinara			
Kamata	4.361	6.465	7.854	9.473
Plate	1.932	2.172	2.299	2.665
Opšti troškovi	2.533	2.442	2.359	2.327
Porez, prirez, takse	1.116	3.178	2.175	5.403
Socijalni tereti	—	471	362	380
Parnični troškovi	—	—	231	105
Opravke nepokretnosti	—	—	349	247
Otpisi	670	1.025	628	1.136
Org. i akv. odelj. osig.	878	979	1.188	902
Provizija osiguranja	328	559	576	406
Premije reosiguranja	4.606	—	—	—
Štete	2.764	3.380	3.749	4.212
Rez. i pren. premije	21.837	23.592	24.759	25.605
Čista dobit	6.621	7.580	10.209	14.414

Prihodi

Kamata	8.681	12.383	14.960	18.575
Provizija bank. odelj.	1.603	1.951	3.643	7.214
Od nepokret. imanja	2.457	2.674	3.040	3.071
Od hart. od vrednosti	2.042	3.150	2.042	2.086
Napl. otpi. potraž.	209	225	29	25
Razni prihodi	432	1.096	258	488
Premije osiguranja	5.037	7.105	7.421	7.913
Dažbine osiguranja	892	1.002	1.150	1.297
Rez. i pren. premije	20.641	21.836	23.592	24.759
Prenos dobiti	148	419	603	1.847
Zbir prihoda ili rashoda	43.042	51.843	56.740	67.276

Kretanje prihoda takode ukazuje na sjajni razvitak Beogradske zadruga u toku poslednjih šest godina. Dok su prihodi od kamate u 1937 iznosili 7,22 mil., dotle su oni u 1940 godini dostigli visinu od 18,57 mil. din. Od toga otpada 14,62 mil. na kamatu po tekućim računima, 3,12 mil. din. na onu po eskontu, 84 hilj. na kamatu po činovničkim zajmovima i 146 hilj. na kamatu osiguravajućeg odeljenja. Porast prihoda od provizija bankarskog odeljenja je još mnogo značajniji. U 1940 ovaj prihod je iznosio 7 mil. 214 hilj. prema ciglo 232 hilj. din. u 1934 godini. To znači da je ovaj prihod u 1940 godini bio za preko 300 puta veći od onog iz 1934. Inače, u odnosu na prethodnu godinu on je udvostručen, a prema onom iz 1938 više nego utrostručen. U 1940 bili su čak i prihodi od nepokretnih imanja za skoro 75% veći od onih iz 1934. Jedino je prihod od hartija od vrednosti ostao uglavnom stacionaran. Zadovoljavajući porast pokazuju i pri-

hodi osiguravajućeg odeljenja. Prihodi od premija i dažbina u 1940 godini iznosili su 9,21 mil. prema 8,57 mil. din. u prethodnoj i 7,40 mil. u 1934 g. Inače, rezervne i prenosne premije iznosile su na početku prošle godine 24,76 mil. prema 15,95 mil. početkom 1934. To je povećanje od preko 55%.

Razume se da su poslednjih godina i rashodi morali da pokazuju tendenciju porasta, ali je ovaj bio uglavnom daleko slabiji od porasta prihoda. Samo je povećanje izdataka za poreze bilo jače od prosečnog povećanja prihoda. U prošloj godini izdato je za poreze 5,4 mil. prema 2,17 mil. u prethodnoj i samo 750 hilj. din. u 1934 godini. Povećanje pasivne kamate išlo je uglavnom uporedo sa pojačanjem priliva tuđih sredstava. Inače, treba podvući da opšti troškovi nisu uopšte povećani. U 1940 iznosili su 2,33 mil. prema 2,36 mil. din. u prethodnoj i 2,37 mil. din. u 1934 g. Plate su pokazivale postepeni porast sa 1,65 mil. u 1934 na 2,66 mil. u 1940, što znači da su u toku poslednjih 6 godina povećane za oko 60%.

Čista dobit sa prenosom iz prethodne godine iznosi 14,4 mil. din. prema 10,2 mil. u prethodnoj, 7,58 mil. din. u 1938 g., 6,62 mil. u 1937 g., 5,6 mil. u 1936 i 4,89 mil. din. u 1935 g. Kao što se vidi, iz godine u godinu bio je sve povoljniji i konačni finansijski rezultat poslovanja. Od prošlogodišnje čiste dobiti za dividendu su određena 4 mil. din., kao i u prethodnoj godini. Za poraz je rezervisan iznos od 2,84 mil., a za tantijelu članovima oba odbora, direktorima i osoblju odvojen je iznos od 1,83 mil. Na novi račun prenose se 3,5 mil., a fondovima je dotiran iznos od 2,24 mil. din.

Beogradska zadruga nije samo prethodnica našeg bankarstva i najveći srpski privatni novčani zavod, već je ona istovremeno i najstarija srpska čisto domaća ustanova za osiguranje.

Glavne podatke o poslovanju u grani životnih osiguranja pokazuje nam sledeća tablica:

God.	Osig. glavn. (u mil.)	Neto-prem. (hilj. d.)	Neto-štete (hilj. d.)	Štete u % premije
1930	40,9	1.562	1.104	70,6
1931	58,8	2.340	1.038	44,3
1932	56,5	2.557	1.370	53,5
1933	55,6	2.464	1.174	47,6
1934	56,7	2.571	1.199	46,0
1935	63,6	2.997	1.315	43,9
1936	77,6	3.493	1.269	36,3
1937	107,5	4.253	2.120	49,8
1938	132,3	5.092	2.273	44,6
1939	133,3	5.263	2.783	53,0
1940	129,6	5.177	3.327	64,2

Uporedni pregled osiguranih glavnica i neto-premija ukazuje na snažni razvitak poslova oteka životnih osiguranja u periodu između 1934 i 1939. Osigurane glavnice u 1938 bile su za 133% veće od onih u 1934 g., dok su prihodi od neto-premija u istom razdoblju udvostručeni. S obzirom na poznati razvitak međunarodnih političkih događaja prethodila i prošla godina nisu bile povoljne za osiguravajući posao, ali je Zadruga, uprkos tome, posao održala na ranijoj visini. Nova produkcija životnih osiguranja u 1940 iznosila je 20,68 mil. din., dok su storna i redukcije osiguranja iskazane sa 16,88 mil., a doživela osiguranja, smrtni slučajevi i otkupi sa 7,42 mil. Kao posledica toga javilo se smanjenje ukupnih osiguranih glavnica za 2,8%. Manjak prihoda od neto-premija je sasvim neznatan, iznosi svega 1,5%. Mortalitet u životnoj grani i suma doživelih i otkupljenih polisa bili su u prošloj godini nešto veći. Međutim, to je u potpunosti nadoknadeno porastom poslova u elementarnoj grani, kao što nam pokazuje i donja tablica, u kojoj smo uporedili glavne podatke koji se odnose na taj posao.

God.	Bruto prem. (u hilj. d.)	Neto-prem. (hilj. d.)	Neto-štete (hilj. d.)	Štete u % premije
1930	4.903	4.069	1.228	44,2
1931	4.508	1.942	1.352	51,3
1932	3.847	1.484	1.246	58,6
1933	3.698	1.344	421	21,9
1934	3.317	1.151	273	23,8
1935	3.379	1.300	352	27,1
1936	4.194	1.616	556	34,4
1937	4.870	1.685	643	38,2
1938	4.476	2.012	1.584	78,7
1939	5.263	2.158	1.598	74,0
1940	6.471	2.735	929	33,9

Prihodi od ukupnih premija u 1940 bili su za 1,2 mil. odnosno za 23% veći od onih u prethodnoj godini. S druge strane su izdaci za štete smanjeni za preko 40%. U vezi s tim osetno se je popravio i procentualni odnos između šteta i premija. Treba podvući da su prihodi od premija već u 1939 pokazivali rekordnu visinu. Kao što je spomenuto, u 1940 taj rekord kod bruto-premija premašen je za 1,2 mil. odnosno za 23%. Troškovi za organizacionu i akvizicionu službu kreću se u tehnički dozvoljenim granicama, što znači da je uprava i prošle godine bila vrlo obazriva u pogledu izdataka.

U upravnom odboru Beogradske zadruge bila su gospoda: d-r Milorad R. Đorđević (pretsednik), d-r Ferdinand Gramberg, Ljubomir Pokorni, Milorad D. Popović, Milija N. Pavlović, Marko Milutinović, poč. Aleksandar J. Jovanović-Resavac, Vitomir St. Konstatinović, inž. Jovan Petrović i Andra Tošić. Članovi nadzornog odbora su gospoda: Zafir Stanković (pretsednik), d-r Jovan Radonjić, Nikola M. Jovanović, inž. Čedomir Jančić i Mitar Martinović. Direktori Beogradske zadruge su g. g.: Milutin J. Stanojlović i Dušan Radivojević.

JUGOSLOVENSKI KREDITNI ZAVOD A. D., BEOGRAD

Jugoslovenski kreditni zavod osnovan je 1926 sa glavnicom od 5 mil. din. Sa stvarnim poslovanjem otpočelo se je početkom 1927 godine. Za četrnaest godina njegovog rada naša privreda prolazila je, kao što je poznato, kroz nekoliko vrlo teških faza razvitka. Opšta privredna kriza, dugotrajna bankarska kriza, uzbudljivi međunarodni politički događaji koji su prethodili ratu i, najzad, rat izazvali su u celoj privredi, pa i u bankarstvu, trajne poremećaje, koji su neizostavno morali da ostave duboke tragove u svakom pojedinom preduzeću. Za celo to vreme pa i u najtežim momentima, Jugoslovenski kreditni zavod pokazivao je neobičnu otpornost i životnu snagu, tako da bi se na osnovu njegovog razvitka teško mogao doneti ma i približno tačan zaključak o onome što se je oko njega dešavalo.

Sledeća tablica koja ukazuje na kretanje obrtnog kapitala Jugoslovenskog kreditnog zavoda je vanredno informativna. Obrtni kapital je iznosio:

krajem 1927	38,86 mil.	krajem 1934	77,38 mil.
» 1928	36,05 »	» 1935	88,63 »
» 1929	51,11 »	» 1936	96,87 »
» 1930	56,05 »	» 1937	108,97 »
» 1931	39,86 »	» 1938	112,95 »
» 1932	49,59 »	» 1939	128,35 »
» 1933	63,52 »	» 1940	135,00 »

Još pre bankarske krize, koja je bila izbila u jesen 1931, ovde su tuda sredstva pricala brzinom koja nije uobičajena kod mladih i novijih novčanih zavoda, kao što je to Jugoslovenski kreditni zavod tada bio. Ma da je glavnica u početku iznosila samo 5 mil. din., ipak je obrtni kapital zavoda već krajem prve poslovne godine bio dostigao visinu od 38,8 mil. din., da bi do kraja 1930 porastao na 56 mil. din.

Te godine je i glavnica povišena na 15 mil. Prilikom izbijanja bankarske krize u septembru 1931 Jugoslovenski kreditni zavod bio je iznad svakog očekivanja likvidan, tako da je bio u stanju da bez ikakvih teškoća isplati 16 mil. svojim ulagačima i poveriocima. I posle toga, krajem 1931, bančina gotovina bila je tolika, da se u svakom trenutku, ne dirajući u dužnike, ulagačima i poveriocima moglo da vrati preko 30% njihovih potraživanja.

Za vreme bankarske krize razvitak Jugoslovenskog kreditnog zavoda bio je još brži nego pre nje, tako da je njegov obrtni kapital od početka 1932 do kraja 1934 već udvostručen. U 1935 on raste za daljih 11 mil., u 1936 za 8 mil., u 1937 za 12 mil., u 1938 god. za 4 mil., u prethodnoj godini za 16 mil. i u prošloj godini za 7 mil. din. Kao što se vidi, tendencija porasta bila je stalna, pa je nisu mogli prekinuti ni uzbudljivi predratni događaji ni teškoće koje je rat izazvao u našoj privredi, niti smetnje na koje je nailazila naša spoljna trgovina.

U početku svog rada Jugoslovenski kreditni zavod bio je »banka nad bankama«. Naime, glavni posao kojim se od tada bavio bio je reeskont menica provincijskih novčanih zavoda, naročito iz Vojvodine. Još pre nego što je zaštita zemljoradnika presekla taj posao, predosećajući zaštitu, Zavod ga je i sam napustio, pa je tako sasvim izbegao gubitke do kojih je eventualno moglo da dođe. Bančin domicil u Beogradu u mnogome joj je olakšao izbor novog posla. Banka je mogla da se baci na finansiranje industrije, kao što je to činio veliki broj prestoničkih novčanih zavoda. Međutim, ta vrsta plasmana ne bi u potpunosti odgovarala strukturi bančinih sredstava, koja su se vrlo znatnim delom sastojala iz uloga. Tada je težište posla prebačeno na finansiranje spoljne trgovine, jer je rizik kod tog posla, s obzirom na način kako obavlja Jugoslovenski kreditni zavod, sveden na najmanju meru. Krediti su raspodeljeni na veći broj klijenata, a njihov izbor vrši se najbrižljivije. Pored toga, sigurnost kredita uvek je obezbeđena dokumentima skopčanim za izvozni odnosno uvozni posao.

Inače, na sjajni uspon Jugoslovenskog kreditnog zavoda mnogo je uticala i činjenica da se njime upravlja skroz konzervativno, po isprobanim načinima bankarske politike. Ma da se ni ovde na zaradu ne gleda kao na sporednu kategoriju, ipak se može reći da se Zavod u svom poslovanju striktno drži principa da su sigurnost i likvidnost važnije od zarade. To je poznato i ulagačima, pa se time može objasniti i opravdano poverenje koje Zavod kod njih uživa.

Bilansi za poslednje četiri godine ovako izgledaju:

Aktiva	1937	1938	1939	1940
	u hiljadama dinara			
Blagajna	8.146	8.482	6.246	8.025
Nar. banka i P. štedionica	17.668	15.250	34.136	19.830
Blagajnički zapisi	4.000	5.000	3.000	3.530
Banke	594	1.481	7.288	4.177
Gotovina	30.408	30.214	50.670	35.562
Valute i devize	2.271	51	1.060	370
Hart. od vrednosti	1.249	2.669	1.938	3.977
Menice	26.540	28.259	25.124	31.010
Dužnici	48.507	51.249	49.561	64.083
Kaucije i garancije	—	(21.332)	(57.357)	92.826
Pasiva				
Glavnica	15.000	15.000	15.000	15.000
Rezervni fond	2.800	3.500	4.255	5.096
Spec. rez. fond	2.154	2.802	1.817	1.179
Penzioni fond	300	380	430	480
Ulozi	85.281	88.090	103.567	108.271
Prenosne pozicije	1.271	1.094	1.160	2.183
Čista dobit	2.169	2.088	2.124	2.795
Zbir bilansa	108.975	112.955	128.853	135.004

Rashodi				
Troškovi i plate	2.536	3.049	2.873	3.355
Porez	1.109	950	1.200	1.197
Fondu Nar. odbrane	—	—	127	384
Otpisi	1.023	281	1.183	707
Čista dobit	2.169	2.088	2.124	2.795
Prihodi				
Kamate i provizija	5.486	5.268	6.681	7.391
Razni prihodi	1.207	946	394	840
Napl. otp. potraž.	—	—	318	32
Prenos dobiti	144	14	113	177
Zbir prihoda ili rashoda	6.837	6.368	7.506	8.438

Skoro celo povećanje obrtnog kapitala do koga je došlo u toku poslednjih godina zasniva se na prilivu tuđih sredstava. Ulozi na knjižice i po tekućem računi iznose 108,27 mil. prema 103,56 u prethodnoj i 88,09 mil. din. u 1938 godini. Na njih otpada 80,2% cele pasive. Posle 1930, kada je povišena sa 5 na 15 mil., glavnica je ostala nepromenjena. Međutim, fondovi postepeno, ali stalno rastu. U poslednjem bilansu iskazani su sa 6,27 mil. Sa dotacijama iz prošlogodišnje čiste dobiti oni su dostigli visinu od 7,18 mil. din.

Postoje uglavnom samo dve vrste plasmana: »dužnici« (tekući računi) i »eskont menica«. Na ove dve pozicije otpada 70,4% cele aktive, na gotovinu daljih 26,3%, na hartije od vrednosti 3% i na valute i devize 0,3%. Inače, dužnici su iskazani sa 64 mil. i prema prethodnoj godini povećani su za 14,5 mil. din. odnosno za 29,3%. Eskontovane menice iznose 31 mil. din., za 5,88 mil. odnosno za 23,4% više nego krajem 1939. Iako je gotovina u odnosu na prethodnu godinu smanjena, za oko 15 mil., ipak je ona sa 35,56 mil. još uvek ogromna. Od toga se nalazilo preko 8 mil. din. u blagajnama Jugoslovenskog kreditnog zavoda, 19,83 mil. na žiro-računu kod Narodne banke i čekovnom računu Poštanske štedionice, 4,17 mil. kod drugih banaka i 3,53 mil. din. u blagajničkim zapisima. Sa odmah raspoloživim sredstvima Zavod bi mogao da isplati čitavu trećinu svih tuđih sredstava. Ni najrigorozniji zakoni o bankama ne predviđaju veći stepen likvidnosti od 10—15% svih tuđih sredstava. Međutim, da bi se obezbedio protiv svakog iznenađenja, Zavod nikada nije žalio žrtve u vidu gubitka na kamati, koje su prirodna posledica održavanja tako visokog likviditeta.

Čisti dobitak pokazuje rekordnu visinu od 2,79 mil. Prema prethodnoj godini povećan je za 670 hilj. din. Saldo kamata i provizija koji se javljaju kao višak među prihodima iznosi 7,39 mil. prema 6,68 krajem 1939. Zavod je imao i raznih prihoda za 840 hilj. (prema 394 hilj. u prethodnoj godini) kao i prihod od ranije otpisanih potraživanja od 32 hilj. din.

Na strani rashoda vidimo da su izdaci za troškove i plate prema prethodnoj godini povećani za oko 480 hilj. din. Nešto veći su i izdaci za poreze i doprinos Fondu Narodne odbrane, dok su otpisi za oko 480 hilj. din. manji. Inače, ukupni rashodi u 1940, ne računajući kamatu, bili su samo neznatno (za 4,6%) veći od onih iz 1939, dok su prihodi istovremeno porasli za oko 12,5%.

Akcionarima se deli dividenda od 8% (1,2 mil. din.) prema 6% u prethodnoj, po 6½% u 1938 i 1937 g., 6% u 1936 i 5% godišnje u toku ranijih 5 godina, a 7% u 1930. Iznos od 903 hilj. dotiran je rezervnom fondu, 50 hilj. je dodeljeno penzionom fondu i 335 hilj. din. za tantijemu, dok je ostatak od 306 hilj. prenet na novi račun.

U upravnom odboru su gospoda: Adolf Minh (pretsednik), dipl. ing. Ljuba Godevac (potpretsednik), Vojislav Pavlović (delegirani član uprave), Slavko L. Singer, Aca Pavlović, Bora Popović, Velimir Dimitrijević, Dragomir N. Rakić, Đorđe Lederer, d-r Dejan Despot i Aleksandar Minh. U nadzornom odboru nalaze se gospoda: Borislav Stojankić (pretsednik), Dragan Miličević, d-r Cvetko Gregorić, d-r Vinko Vrhunec i Dragan Ž. Zlatanović.